

Junij 2009, številka 8

Izdajatelj: Društvo za prepih znanja in informacij Vöter

Pomurski mesečnik

Prenovljen gasilski dom v Odrancih

Gasilski dom v Odrancih je prenovljen tako od znotraj kot od zunaj. Z obnovo so pričeli septembra lanske leto in jo zaključili dva meseca pozneje. Za lastne potrebe in potrebe društev v občini pa so nabavili še nove mize in klopi. Z obnovo so pridobili večnamensko dvorano, ki jo bodo opremili z računalniki. Te bodo prav tako lahko uporabljala vsa društva v kraju oziroma občini. Ker pa bodo v Odrancih posodabljali telefonijo, bodo enega izmed prostorov dali v najem družbi Telekom.

Del zgradbe je namenjen gasilskemu muzeju. Ob slovesni predaji obnovljenega doma svojemu namenu so med drugim opravili slavnostno sejo gasilskega društva s podelitvijo priznanj, pripravili so gasilsko tekmovanje, vse skupaj pa zaključili s slovesnostjo ob dogodku. Dan so pričeli z budnico, same prireditve pa se je udeležilo 150 gasilcev iz domačega ter sosednjih gasilskih društev, prisotni pa so bili tudi gasilci iz pobratenega društva Homec. S slednjim so odranski gasilci listino o sodelovanju podpisali 31. januarja 1998, v znak prijateljstva in sodelovanja pa so gasilec iz Homca podelili tudi sliko sv. Florijana. V Odrancih so gasilski dom zgradili leta 1983, tokratna obnova je vredna 183 000 €. 48 000 € so uspeli pridobiti iz naslova ukrepa Ureditev vasi s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, preostanek je prispevala domača občina iz občinskega proračuna.

Avtor: Mirjana Ropoša

Mešani pevski zbor Štefan Kovač

Od 10. do 14. junija je bilo v Linzu 2. mednarodno tekmovanje pevskih zborov Anton Bruckner. Na tekmovanju je v trinajstih kategorijah nastopilo 21 pevskih zborov iz 12 držav. Med njimi tudi Mešani pevski zbor Štefana Kovača iz Murske Sobotice.

Mešani pevski zbor Štefana Kovača iz Murske Sobotice je na 2. mednarodnem tekmovanju pevskih zborov Antona Brucknerja tekmoval v dveh kategorijah – med mešanimi zbori brez obvezne pesmi in v kategoriji cerkvene glasbe. V obeh kategorijah so prejeli zlato diplomu II. stopnje. Tričlanska mednarodna žirija pa jih je izbrala tudi za zaključno tekmovanje za grand prix Antona Brucknerja. Kot smo videli je mešani pevski zbor Štefana Kovača doživel že veliko let in to uspešnih. Gre za zbor, v katerem bodo vedno predani in zagnani pevci, ki bodo poskrbeli, da pesem ne bo zamrla in verjamemo, da bo s takšnimi pevci živel še na mnoga leta.

Avtor: Dorina Veldin

Etno vikend v Termah 3000

Dogodek Diši po Prekmurju v Termah 3000 je plod sodelovanja Term 3000, Društva za promocijo in zaščito Prekmurskih dobrot in Turistično - informativnega centra Moravske Toplice in pomeni povezovanje bogatega kulinaričnega in etnološkega izročila ter turizma v Prekmurju.

Avtor:

Prekmurske dobrote so tako paša za oči kot odličen kulinarični užitek. V okviru dogodka gostje uživajo ob številnih pripravljenih jedeh, značilnih za naše kraje. Goste je poleg znanih glasbenih skupin razveseljeval še pomurski pozvačin. 10 strokovnjakov s področja kulinarike je ocenjevalo prekmursko gibanico in šunko, ocenjevanje je bilo že 11. po vrsti in sta najbolj prepoznavna izdelka Prekmurja izven meja regije. 5-člansko strokovno skupino, ki je ocenjevala prekmursko gibanico, je vodila dr. Romana Karas, skupaj so ocenili 18 vzorcev. Tudi pri vzorcih prekmurske šunke so ocenjevalci pozorni na določene značilnosti. Komisija je za prekmursko šunko podelila dve srebrni in dve bronasti priznanji ter šest priznanj za sodelovanje.

Avtor: Renata Zadravec

Regijski center za ravnanje z odpadki CERO

Današnji način življenja prispeva tudi k velikim količinam odpadkov, s tem pa tudi k številnim težavam, ki jih moramo rešiti, če želimo ohraniti naše okolje. Dolgoročno oskrbo odpadkov iz Prekmurja in Prlekije je možno in smiselno urediti z razširitvijo in dograditvijo obstoječega odlagališča v Puconcih v sodoben regijski center za ravnanje z odpadki.

Izražen interes vse 19. občin je bil osnova, za izvajanje aktivnosti za realizacijo regijskega centra za ravnanje z odpadki, ki sta jih na začetku vodili družba Saubermacher - SŪD iz Murske Sobotice in občina Puconci. Pozneje je bila ustanovljena družba Saubermacher Puconci d.o.o., ki v imenu in s soglasjem 19. občin vodi aktivnosti za izgradnjo. Izgradnja Centra za ravnanje z odpadki Puconci je predvidena v treh fazah. Investitor CEROP je občina Puconci. Navkljub svojemu majhnemu deležu pri omenjeni investiciji, je občina Puconci ob soglasju KS Puconci in KS Vaneča to odgovorno vlogo sprejela. Na omenjeno lokacijo se navezuje 19 občin s 304 naselji, ki ležijo na površini 1.078 kvadratnih kilometrov in štejejo okoli 105.000 prebivalcev. Celotna površina za center odkupljenega zemljišča znaša 14,6 ha. Lokacija centra je primerna zaradi naravnih geoloških razmer, obdanosti z gozdom, oddaljenosti od strnjene naselja in od izvora odpadkov ter dobre prometne povezave. obstoječi gozd bo maksimalno ohranjen kot naravni varovalni pas za preprečitev negativnih vplivov na vidne značilnosti pokrajine. Gradnja regijskega centra za ravnanje z odpadki v Puconcih je skladna z nacionalno strategijo Republike Slovenije o ravnanju z odpadki, po kateri se v Sloveniji daje prioriteta izgradnji regionalnih centrov za ravnanje z odpadki. Ustrezen delež odpadkov se bo iz takih centrov usmerjal na termično obdelavo ali kako drugače dokončno obdelal. V centru bodo odbrane uporabne surovine posredovane v sistem ponovne uporabe, biološki odpadki bodo predelani v kompost, ostanek neuporabnih odpadkov pa bo odložen na odlagališču. Koncept dela v našem centru nadaljnje omogoča navezavo na termično obdelavo ostanka odpadkov ali drugo dokončno obdelavo.

Avtor: Dorina Veldin

40 let obstoja Medobčinskega društva invalidov Murska Sobota

V soboškem parku je potekala proslava ob 40- letnici Medobčinskega društva invalidov Murska Sobota, v katerem je trenutno 1700 članov, od tega 1100 invalidov.

Slavnostni govornik na prireditvi, ki ga ni zmotilo niti slabo vreme, je bil Rudolf Kulič, predsednik društva. Številne obiskovalce je nagovoril še predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak. Obeležitve jubileja sta se udeležila tudi edina še živeca ustanovna člana Franc Sluga in Jože Peterka ter župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec.

Članica društva Brigita Gjergjek pa je ob tej priložnosti izdala svojo prvo pesniško zbirko. V kulturnem programu so nastopili še člani soboške Godbe na pihala, Pevsko društvo upokojencev Pungrad iz Kroga ter folklorna skupina pobratenega društva iz Jesenic.

Avtor: Niko Karo

Občinski praznik občine Tišina

Občina Tišina je proslavila svoj 9. občinski praznik. Osrednje dogajanje ob tem dnevu so pričeli s slavnostjo sejo občinskega sveta, ki je bila za občino letos posebej pomembna.

Podpis listine bo prinesel tesnejše sodelovanje na vseh nivojih življenja in dela. Da je letošnji občinski praznik v občini Tišina še bolj slovesen kot ponavadi, obstaja kar nekaj razlogov. Uvodoma je župan v svojem nagovoru predstavil pridobitve Občine Tišina v preteklem in tekočem letu, izpostavil je večje investicije in načrte za prihodnost. Župan pobratene občine je spregovoril o sodelovanju med obema občinama in o sodelovanju v skupnosti evropskih narodov. Slavnostni govornik na slovesnosti je bil mag. Radovan Žerjav, ki se je v svojem nagovoru poleg lokalne samouprave in državitvornosti, dotaknil tudi aktualne problematike vesplošne gospodarske krize, med drugim tudi največjega pomurskega podjetja Mura

Kulturni program so organizirali učenci Osnovne šole Tišina skupaj z otroci vrtca pri OŠ Tišina pod mentorstvom učiteljic in vzgojiteljic ter predstavnika Društva upokojencev. Nagrajencem Občine Tišina so bila podeljena občinska priznanja. Podelili so tudi priznanja najboljšim športnicam in športnikom ter športnim ekipam za leto 2008. Sledil je ogled likovnih dela članov Društva upokojencev in ogled fotografij poteka izgradnje glavnih investicij v občini in sicer: Rekonstrukcije lokalne ceste Vanča vas – Tišina, Izgradnja mrliške vežice Sodišinci, rekonstrukcija ulic v romskem naselju in izgradnja kolesarske steze in pločnikov z rekonstrukcijo ceste R1-235 (M. Sobota – Radenci) na Tišini. Praznovanje se je preselilo na cesto ob osnovni šoli Tišina, kjer je sledila slavnostna otvoritev obnovljene lokalne ceste Vanča vas – Tišina.

Avtor: Borut Andrejek

Dan šole na OŠ Gornja Radgona

Na Osnovni šoli v Gornji Radgoni so pripravili že 19. dan šole. Učenci so ustvarjali v različnih delavnicah, potekale so razne igre, kolikor so jih pač glede na vremenske razmere lahko izvedli. Učenci so ta dan imeli priložnost pokazati, kako bogato domišljijo premorejo in kako ustvarjalni so.

Pripravili so razstavo Barbi punčk, malce večji so ustvarjali v delavnici, kjer so spoznavali volno. Razstavili so najboljše likovne izdelke, ter izdelke, nastale pri tehniki in tehnologiji. Posebej zanimiv del prireditve je bil tisti, kjer so nagrajevali najboljše in najbolj pridne učence. Priznanja so prejeli tisti, ki so bili tako pridni, da so prejeli le petice, pozabili niso niti na najboljše športnike in športnice, ki so tekmovali v tem šolskem letu in ob tem dosegali uspehe, podelili so nagrade literarnega in likovnega natečaja na temo "astronomija", posebej zanimiva je bila podelitev nagrad tistim, ki v tem šolskem letu niso niti en dan izostali od pouka, torej so bili še posebej pridni in vztrajni. Direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Igor Hrovatič pa je podelil prvo nagrado učenki Jani Fridau, ki je pod mentorstvom Damijana Sovca zmagala na natečaju "Zvoki podeželja", na katerem je s skoraj 900 deli sodelovalo 77 osnovnih šol. V tem šolskem letu je Osnovno šolo Gornja Radgona obiskovalo 525 učenk in učencev, razporejenih v 25 rednih oddelkov in 9 oddelkov podaljšanega bivanja. Poleg pridobivanja novih znanj so imeli učenci priložnost sodelovati v številnih interesnih dejavnostih, šola pa je vključena tudi v slovensko mrežo zdravih šol. Ob dnevu šole so zapisali misel, ki pravi: Ko se otrok ali odrasli igra, je svoboden in izraža svojo ustvarjalnost. Na Osnovni šoli Gornja Radgona slednje ne manjka.

Avtor: Simon Balažic

Bogračiada 2009

Letos se je v Murski Soboti odvila že trinajsta Bogračiada, na kateri se je v pripravi te kuharske specialitete pomerilo kar 27 ekip. Žal je letošnjo prireditev zaznamovalo izredno hladno vreme, ki ga je dodatno pokvaril še dež. Vse skupaj pa vseeno ni oviralo sodelujočih, da se ne bi po kar najboljših močeh potrudili pri pripravi bograča.

V družbi Zadnja minuta, kije bila organizator prireditve, so kljub slabemu vremenu zadovoljni s prodajo bograča, saj je bila le ta na ravni lanskoletne. Razumljivo pa je, da so bili Pomurci ob pokušini bograča malce manj žejni, kar se pozna pri prodaji pijač.

Kako so se odrezali kuharji na tekmovanju, je odločala komisija v sestavi Srečko Koklič, sekretar Društva kuharjev in slaščičarjev Slovenije, Karel Černjavič, dolgoletni direktor Hotela Zvezda ter Zdenka Tompa in Dušan Zelko s Srednje gostinske in turistične šole Radenci.

Omenjena komisija je odločila, da je najboljši bograč na tokratni 13. Bogračiadi skuhalo Turistično društvo Lipovci, ki je za svoj bograč prejelo 89,67 točk. Dve točki manj sta prejela Darjan in Michel Slavic iz Murske Sobotice, tretje mesto pa je z 87,33 dosegla točk Prekmurska gostilna Mencigar-Nobile iz Ljubljane. 87 točk je presegl še Kolesarski klub Tim mlin iz Beltincev.

Avtor: Renata Zadravec

Zaključek akcije Lepo POzdravljeni

Akcija Lepo pozdravljeni je požela veliko uspeha, saj se je predavanj udeležilo približno 2100 slušateljev. V okviru akcije Lepo pozdravljeni so predavatelji oz. farmacevti iz Pomurskih lekarn predstavili devet različnih strokovnih tem. Predavanja so potekala v času od septembra 2008 do maja 2009, na različnih lokacijah po Pomurju. Teme so bile aktualne glede na letni čas in aktualnost določenih tematik.

S projektom so v Pomurskih lekarnah pridobili vsa svoja pričakovanja in so z izvedbo le-tega zelo zadovoljni. Tako so v jesenskem času predavali o zdravilnih rastlinah in zdravil iz zdravilnih rastlin, v zimskem času o prehranskih dopolnilih, gripi in prehladu ter pravilni in varni rabi vitaminsko – mineralnih dodatkov. V spomladanskem času pa o nespečnosti, potovalni lekarni in alergijah ter ambroziji. Predavanja so potekala po celnem Pomurju, v Murski Soboti, Ljutomeru, Lendavi, Gornji Radgoni, Sv. Juriju ob Ščavnici, Beltincih, Črenšovcih, Turnišču, Dobrovniku in Puconcih. Namen akcije je bil osveščanje prebivalcev regije o tem, kako pomembno je pravilno in varno jemati zdravila in druga zdravilna sredstva ter kako pomembno je dobro in kakovostno svetovanje strokovnost zaposlenih v lekarnah, saj je meja, ki loči zdravilo od strupa zelo ozka. Letos načrtujejo nadaljevanje akcije Lepo pozdravljeni, na predavanja pa bodo poskušali vključiti tudi dijake, osnovnošolce in njihove starše, mlade družine, študente, kajti ugotovili so, da je bila večina slušateljev starejše populacije. Pomembno je, da je tudi mlajša generacija osveščena z nasveti, ki jih rabimo v življenju. Ključno je torej kako zdravilo jemljemo in ne le katero.

Avtor: Niko Karo

V družbi Kapela d.d. so zadovoljni z delom

Prvi zaznamki vinorodnega področja Kapela segajo že v 13. stoletje. Že takrat so ugotovili izjemno kvaliteto tamkajšnjih rastišč, ki še vedno dajejo odlične pridelke. Začetek delovanja družbe Kapelske gorice pa sega v leto 1921 in razvoj do današnjih dni je bil intenziven in pester. Pridelek so skladiščili v 10 kletih, razvojno naravnano vodstvo pa je že tedaj spoznalo, da to ni dovolj. Leta 1957 so se odločili za izgradnjo centralne vinske kleti, ki so jo že dve leti pozneje predali svojemu namenu, torej letos mineva okroglih 50 let od odprtja kleti, ki se ponša tudi s tem, da gre za prvo okroglo zgrajeno vinsko klet v Sloveniji. Leta 1974 so jo tudi dogradili.

V preteklem poslovnem letu so spremenili koncept poslovne politike in zapisali VIZIJO, postati namreč želijo eden najbolj prepoznavnih pridelovalcev naravnih vrhunskih vin v slovenskem prostoru in se uveljaviti tudi kot nišni ponudnik nas drugih trgov EU in trgov tretjih držav. Tako so na angleško tržišče že poslali prve vzorce, kot najpomembnejši ciljni trg v prihodnje pa so definirali Bosno in Hercegovino. Ambicija je rasti še naprej in si pridobiti čim večje zaupanje trga. Grozdje trgajo ročno, kar zagotavlja dodatno kakovost. To dokazujejo številna prejeta priznanja, tudi z mednarodnega področja. Klet Kapela se je prvič v zgodovine delovanja pomerila na ocenjevanju vin v mednarodnem prostoru in sicer v Londonu ne enem največjih in najpomembnejših mednarodnih ocenjevanjih DECANTER. Na ocenjevanje je bil posredoval vzorec Traminec izbor letnik 2007 in prejel bronasto odličje. Nasploh so za traminec že prejeli številna prestižna priznanja. V pripravi pa je tudi zapis vseh prejetih medalj tudi za ostale sorte. Med razvojne načrte so zapisali še pripravo novih produktov. Tako so trgu že ponudili kapelske pinoje – belega, sivega in modrega, novost pa je tudi modra frankinja ter polnitev rizvanca, ki ga polnijo edini v Sloveniji. Polsladki rizvanec je s svojimi značilnostmi prvenstveno namenjen mlajši ciljni skupini, seveda pa tudi ostalim. Nad omenjenim vinom so navdušeni. V prihodnosti želijo delovati čim bolj inovativno. Pripravljenih je nekaj razvojnih projektov, ki bodo tržišče dosegli ob letošnji trgatvi. Razviti želijo tudi program vinskega turizma, usposobiti teraso in urediti prodajalno za prodajo vin na sedežu družbe. Zadali pa so si tudi nekaj odgovornosti.

Avtor: Mirjana Ropoša

Aktivnosti ob 90 letnici Gimnazije Murska Sobota

Eden izmed vidnejših pomnikov 90 letnice obstoja Gimnazije Murska Sobota je znamka, ki so jo izdali ob jubileju. Vmes so sodelovali že na krvodajalski akciji, pripravili pa so tudi razstavo S smehom skozi gimnazijska leta.

V mesecu septembru pripravljajo akademske popoldneve v obliki tematskih razgovorov z bivšimi maturanti gimnazije, ki so postali akademiki, prav tako pa se bodo na posebni razstavi novembra predstavili akademski slikarji, nekoč dijaki Gimnazije Murska Sobota.

Vrednoto učenja želijo nasploh še bolj poudariti in izpostaviti. Gotovo najbolj pomemben in odmeven dogodek pa bo slavnostna akademija, ki se bo odvila 27. novembra, svojo udeležbo na njen sta že potrdila predsednik države Danilo Türk in minister za šolstvo in šport Igor Lukšič.

Že prej, v okviru soboških dnevov pa pripravljajo medgeneracijsko srečanje.

Na njem se bodo med drugim predstavili Regina, Rudi Omahen, Špirit band, bivši GMS band z glasbo iz muzikala Hair ter številni drugi. Kar nekaj generacij dijakov bo tega dne obeležilo obletnico mature, med drugim bo to tudi generacija nekdanjega predsednika države Milana Kučana, ki je maturirala pred 50 leti. Okoli šole so že zasadili drevesa, skupaj jih bo 90, kar bo simbolično predstavljalo visok jubilej ustanove.

Avtor: Damijan Toth

Evropske volitve 2009

Po neuradnih podatkih Republiške volilne komisije smo Slovenci na včerajšnjih volitvah poslancev v Evropski parlament oddali 470.521 glasovnic. Udeležba na tokratnih, sedmih neposrednih volitvah v Evropski parlament je bila po prvih in začasnih ocenah, ki so jih predstavili v Bruslju, za celotno EU s 27 članicami le 43,01-odstotna. To je najmanjši odstotek na vseh dosedanjih volitvah. V Sloveniji je bila udeležba med najnižjimi, le 26,5 odstotna. Po neuradnih podatkih, ki so jih pri Državni volilni komisiji zbrali sinoči do 23.35, je največ glasov na volitvah v Evropski parlament prejela Slovenska demokratska stranka in sicer 26,92 %. Sledijo Socialni demokrati z 18,45 %, Nova Slovenija je prejela 16,33 %, Liberalna demokracija Slovenije 11,52 % in ZARES 9,82 %.

Slovenijo bodo v Evropskem parlamentu v prihodnjih petih letih tako zastopali dosednji stari in zdaj novi poslanci Lojze Peterle iz Nove Slovenije, Romana Jordan Cizelj iz vrst Slovenske demokratske stranke in Jelko Kacin iz Liberalne demokracije, z delom v evropskem parlamentu pa se bodo spopadli še novinci Milan Zver iz Slovenske demokratske stranke, Zoran Thaler in Tanja Fajon iz vrst Socialnih demokratov ter Ivo Vajgl iz Zaresa.

Po delnih neuradnih podatkih Državne volilne komisije so bili vsi, razen Jordan Cizljeve, izvoljeni s preferenčnimi glasovi.

In kako smo volili Pomurci?

Razen v Murski Soboti je v vseh volilnih okrajih zmagala Slovenska demokratska stranka, v volilnem okraju Murska Sobota pa Socialni demokrati. Največ Pomurcev se je odpravilo volit v volilnem okraju Ljutomer in sicer 29,34 %, najmanj pa v Gornji Radgoni, le 22,94 %.

Dobili pa bomo tudi tako imenovano fantomsko

poslanko oziroma poslanko opazovalko. Če bo Slovenija namreč upoštevala evropska priporočila, po katerih bi morala poleg sedmerice izvoljenih v Evropski parlament kot opazovalca poslati tistega poslanca, ki bi bil izvoljen kot osmi, se bo v Bruselj podala tudi nekdanja ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič. Po zaenkrat še nesprejeti Lizbonski pogodbi se bo število evropskih poslancev namreč povečalo iz 736 na 754, tako bo Kukovičeva do sprejetja pogodbe v evropskem parlamentu sodelovala kot opazovalka.

Avtor: Borut Andrejek

Državno prvenstvo v pikadu za mladince

7 državno prvenstvo v pikadu za mladince je, kot že rečeno, potekalo v starostnih skupinah do 16 ter do 21 let. Prvenstva se je udeležilo rekordnih 89 igralcev in igralk iz vse Slovenije. V kategoriji do 21 let so nastopili mladi igralci klubov Top Gun iz Grlave, Kobra iz Pišec, Malibu iz Kapce, Pinoochio iz Ivanjkovec ter Pikolo iz Melinec. V kategoriji do 16 let pa so nastopili igralci klubov Top Gun, Kobra, Strela iz Velenja, Pinoochio ter Amater iz Poljčan.

Največ uspeha na tokratnem prvenstvu je dosegel podmladek Top Guna, ki je osvojil kar 3 naslove državnih prvakov. Ekipo so prvo mesto osvojili mladinci ekipe Top Gun I v kategoriji do 21 let, ekipa Top Gun je bila najboljša tudi v kategoriji do 16 let. Posamezno je v isti kategoriji zmagal Matej Taljan iz kluba Top Gun, v kategoriji do 21 let pa Sašo Vütek iz kluba Malibu Kapca. Medtem pa se je Chicagu v Združenih državah Amerike zgodilo svetovno prvenstvo na pikado avtomatih Bullshooter. Slovenci so tam kar blesteli. Svetovni prvak 2009 je

postal Sebastijan Pečjak, ki je v glavni disciplini pometel z vso svetovno elito. V disciplini dvojic je Slovenski par Pečjak & Kijamet osvojil naslov vice prvaka sveta. Reprezentanca za katero so nastopali Sebastijan Pečjak, Osman Kijamet, Aleš Bač ter Hamzo Beganovič je po naslovu evropskih prvakov 2008 na Portugalskem osvojila tu še 3 mesto, svetovni prvaki so postali Japonci, ki so v finalu premagali Američane. V cricketu dvojic sta Pečjak&Kijamet osvojila 4 mesto v žrebanih parih pa je Beganovič skupaj z Američanko Smith osvojil 3 mesto.

Avtor: Borut Andrejek

Zaključek III. faze gradnje Doma starejših v Veliki Polani

Ideja o gradnji doma starejših se je na pobudo župnika in članov župnijskega pastoralnega sveta v Veliki Polani rodila že leta 2006. v sodelovanju z občino in občinskim svetom se je pričelo iskanje rešitev. Objekt stare šole je bila ena izmed možnosti. Sledila je naveza z direktorjem Zavoda Čebela – dnevno varstvo Karitas. Po proučitvi potreb po institucionalnem varstvu starejših v Veliki Polani in okolici so ugotovili, da takšna potreba dejansko obstaja in občinski svet občine Velika Polana je projekt tudi uradno podprl.

12. marca leta 2008 je bila pridobljena koncesija, nalogo zgraditve objekta in zagotovitve prostorskih pogojev za začetek delovanja doma je prevzela družba Pogača, ki deluje pod okriljem Škofije Murska Sobota. 14. septembra lani je bil postavljen in blagoslovljen temeljni kamen, začel se je postopek pridobitve gradbenega dovoljenja in izbire izvajalca del. Na zgradbo so pravkar postavili »cmer«, ki naznanja zaključevanje III. faze gradnje objekta.

V domu bo možnost zaposlitve dobilo 30 ljudi. Vse, ki so pripravljene na razumevajoč in spoštljiv način skrbeti za stanovalce doma, vabijo, da informativne vloge za zaposlitev posredujejo na Škofijsko Karitas v Murski Soboti. Prav tako lahko informativno povpraševanje za bivanje v domu na isti naslov oddajo vsi, ki jih zanima bivanje v domu Danijela Halasa v Veliki Polani.

Avtor: Renata Zadavec

Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip Prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa

Preverjanje usposobljenosti ekip Prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa je potekalo v soboškem mestnem parku, sodelovale pa so ekipe iz Pomurja ter iz sosednjih obmejnih županij Hrvaške in Madžarske. Vsak posameznik bi moral obvladati vsaj osnove prve pomoči. Te je moč dobiti s pomočjo raznih tečajev. Čas, ki ga bomo porabili za učenje prve pomoči bodo morda najkoristneje porabljene ure v našem življenju.

Za ekipe Civilne zaščite in Rdečega križa pa je še posebej pomembno, da so nenehno pripravljene priskočiti na pomoč takoj in brez napak.

Žal razne raziskave kažejo, da je znanje, še bolj pa pripravljenost pomagati v Sloveniji na zelo nizki stopnji. Na srečo to za ekipe prve pomoči ne velja, te v svoje usposabljanje vlagajo veliko časa in naporov.

Na tokratnem preverjanju je največ znanja in pripravljenosti pokazala ekipa Prve pomoči Civilne zaščite mestne občine Murska Sobota, ki se bo 3. oktobra tako udeležila državnega preverjanja v Kranju. Drugo mesto je pripadlo ekipi Doma starejših iz Lendave, tretje pa ekipi občine Beltinci.

Avtor: Dorina Veldin

Zaključek šolskega leta se bliža

Še malo in okoli nas bo odmevalo: Hura, počitnice so tu. Tudi učenci Osnovne šole III iz Murske Sobote se jih veselijo. Šolsko leto 2008/2009 bo pri koncu, učitelji si bodo oddahnili, starši še malo bolj, najbolj pa tisti, ki so vsak dan korakali v hrame učenosti, učenci torej.

Tudi za Osnovno šolo III iz Murske Sobote se šolsko leto zaključuje. Pravijo, da je bilo pestro in zanimivo, polno novo pridobljenih znanj in spretnosti. Nekaj od tega so učenci prikazali na lepi zaključni prireditvi, ki je potekala v šolski športni dvorani. Rdeča nit prireditve so bile seveda počitnice, voda, ladjice, jadrnice in veliko sonca. Učenci Osnovne šole III si počitnice zaslužijo. V tem šolskem letu so za svoje delo prejeli kar nekaj lepih priznanj. Naštejemo naj samo 2 zlati priznanji, 21 srebrnih, 137 bronastih, sedem prvih mest, pet drugih in devet tretjih mest na raznih področjih. Vsak uspeh je vzpodbuda za nadaljevanje dela, ampak za uspeh je potrebno tudi trdo delati. Zato so počitnice več kot dobrodošle.

Avtor: Renata Zadavec

Tour de Mur 2009

TOUR DE MUR je tradicionalna kolesarska prireditev, ki poteka v sosednji Avstriji, namenjena pa je predvsem promociji kolesarjenja, zdravega življenja in pozitivnega odnosa do naravnega okolja. Že drugo leto zapored prireditev poteka tudi po Sloveniji. Posebnost slovenskega dela etape je, da je del trase TOUR DE MUR TOTAL, to pa pomeni, da se je bilo tokrat mogoče odpeljati ob celotnem toku reke Mure – od izvira v Muhru v Avstriji do izliva v Dravo pri Legradu na Hrvaškem. Kolesarjenje po Sloveniji se je pričelo na Mostu prijateljstva v Gornji Radgoni, pot so kolesarji nadaljevali skozi Gederovce, Sodišince, Tišino proti krogu in Dokležovju, čez Srednjo Bistrico do Razkrižja.

Tam so udeležence pričakali domačini in jim pripravili postanek, zaradi katerega marsikoga skoraj več ne bi mikalo nadaljevanje kolesarjenja. Ni namreč manjkalo odličnih dišečih domačih dobrot za okrepčilo, marsikdo si je privoščil tudi prijeten počitek v naravi, vsem je prijal kozarec osvežilne pijače, domačini so poskrbeli tudi za glasbeno razvedrilo. Skratka, brez skrbi bi lahko rekli, da se je na Razkrižju odvil najlepši del slovenske etape prireditve.

Ker pa je bilo potrebno pot slej ko prej nadaljevati, so se kolesarji po postanku iz Razkrižja podali proti Veržeju, čez Kapelski vrh in Orehovce nazaj do izhodiščne točke, se pravi Gornje Radgone.

Kolesariti je bilo mogoče v dveh variantah. Zgoraj omenjena proga meri 80 km, organizatorji pa so pripravili še progo v dolžini 110 km od Bad Radkersburga do Razkrižja in naprej proti meji s Hrvaško do izliva Mure v Dravo pri Legradu. Koordinator prireditve v Sloveniji je bil Center za zdravje in razvoj iz Murske Sobote v sodelovanju z LTO Prlekija iz Ljutomera, Krajinskim parkom Goričko, Razvojnim centrom Murska Sobota, Zavodom za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona, Kolesarskim klubom Tropovci, ŠKT Predanovci in Občino Razkrižje.

Tokrat je na prireditvi kolesarilo okoli 130 udeležencev, na daljšo različico poti proti Legradu, torej do izliva Mure v Dravo, pa se je podalo okoli 80 kolesarjev.

Avtor: Simon Balažic

Kolesarski maraton BTCiklin

Tudi letos se v soboškem BTC-ju niso izneverili tradiciji in kolesarski maraton BTCiklin je tudi tokrat privabil številne udeležence. Kot vsako leto so tudi letos poskrbeli za dodatne atrakcije. Tokrat si je bilo moč ogledati zanimiva vozila članov Jeep Kluba Veteran iz Murske Sobote. Nekatera vojaška vozila so pritegnila še posebej veliko pozornost, saj jih pri nas lahko srečamo bolj redko.

Udeleženci tokratnega kolesarskega maratona so tudi tokrat vozili na treh različnih progah.: družinski, rekreativni in na progi za veliki maraton. Vsak udeleženec maratona je dobil spominsko majico in malico. Na varnost je poti za kolesarje poskrbela Občinska športna zveza Moravske Toplice. Najkolesarji maratona BTCIKLIN so prejeli praktične nagrade. Najboljši pa so bili Benjamin Kurbus in Vida Vrbnjak na velikem maratonu, Janez Zrim in Marija Brest na rekreativnem maratonu najštevilčnejša med ekipami je bila ekipa Pomurja, med družinami pa družina Čeh. Najstarejša kolesarja sta bila 74 letni Anton Vóroš in 62 letna Darja Kočar, oba iz Murske Sobotne., najmlajša pa 5 letni Matjaž Benkovič Flisar iz Noršinec in 3 letna Kaja Karas iz Murske Sobotne.

Avtor: Mirjana Ropoša

Neurje s točo znova pustošilo po Pomurju

Izruvana drevesa, polomljene veje, odkrite strehe, uničene poljščine, to je le nekaj posledic včerajšnjega uničujočega neurja, ki je zajelo Pomurje. Toča, ki je neusmiljeno padala proti zemlji, je ponekod dosegla tudi debelino jajc. Najprej je neurje zadelo in prizadelo Gornjo Radgono z okolico, prizanešeno ni bilo niti Goričkemu, Murski Soboti z okolico, moč toče so občutili v Ljutomeru z okolico, nazadnje je doseglo še Lendavo. Debela toča je uničevala poljščine, najbolj so prizadete buče, žita in koruza.

Del strehe na Osnovni šoli v Krogu, na stavbi Telekoma in na Športni dvorani v Radencih je uničen, precej pa je prizadeta Osnovna šola IV v Murski Soboti, ki jo je praktično popolnoma odkrilo. Tako danes pouka na šoli ni, saj je potrebno nujno zasilno sanirati prizadeto stavbo. Med prizadetimi so tudi objekti Term 3000 in turniške Planike. Gotovo se številni še spomnite odkrite gostilne Vrtnica v Lipovcih v lanskem juliju. Tudi letos ji ni bilo prizanešeno, znova je popolnoma odkrita. Odnášalo je zabojnike v radgonskem Arcontu, voda je močno zalivala ceste, kar nekaj pomurskih krajev je ostalo brez električne energije. Na ceste so padala drevesa, prav tako na železniško progo.

Po podatkih Republiškega centra za obveščanje je bilo v Pomurju na terenu več kot 470 gasilcev, ki so skupaj pospravili okoli 200 podrtih dreves in pomagali zasilno prekriti 91 poškodovanih streh.

Avtor: Renata Zadravec

Prve ocene škode po neurju s strani Zavarovalnice Triglav

V Zavarovalnici Triglav pravijo, da bodo svojim zavarovancem hitro in učinkovito priskočili na pomoč pri odpravljanju škode po tokratnem neurju. V najkrajšem možnem času bodo izplačane prve akontacije škode. In kako škodo prijaviti? Zavarovancem priporočajo, da škodo fotografirajo in jo prijavijo prek elektronske prijave (http://www.triglav.si/prijava_skode.asp) ali po telefonu, in sicer s klicem zastopnika, ki je sklenil zavarovanje ali na svojo Območno enoto. Zavarovanci lahko pokličejo tudi na telefonski številki 080 555 555 ali 080 2864, ki sta na voljo 24 ur na dan.

S tem se bodo izognili čakanju v vrstah pri prijavnih okencih. Prav tako svetujejo, da v primeru, da so poškodovana vozila še vozna, s prijavo škode ne hitite, saj bodo upoštevali tudi prijave, ki bodo prispele kasneje. S tem se boste izognili dolgotrajnemu čakanju v vrstah na škodnih centrih.

V zadnjih letih je Slovenijo prizadelo kar nekaj katastrofalnih ujm, ki so prizadejale ogromno škode. Ta je v letošnjem letu že 3 do 4 krat višja kot v istem obdobju lanskega leta.

Neurje s točo in vetrom je tokrat najbolj prizadelo območje Murske Sobotne, kjer je to do sedaj največja letošnja škoda in največja škoda na področju te Območne enote, saj je prizadetega kar 2/3 področja. Ujma je pustošila predvsem v Murski Soboti, Radgoni, na področju vzdolž Mure in v Zgornji Kungoti. Močno neurje je bilo tudi v vzhodnem delu Maribora, Šentilju in Ljutomeru. Škodo na terenu zato ocenjuje več kot 200 Triglavovih cenilcev. Ocenjujejo, da bo samo na tem območju za preko 11 milijonov škodnih zahtevkov za škode na posevkih, objektih in avtomobilih. Vodstvo Zavarovalnice Triglav in najbolj prizadetih Območnih enot, mariborske ter murskosoboške, je tokrat obiskalo tudi podjetje Panvita in si ogledalo posledice neurja, Osnovni šoli IV iz Murske

Sobote, ki je bila v neurju še posebej prizadeta, pa je vodstvo zavarovalnice izročilo donacijo v višini 2000 evrov za obnovo poškodovane šole. Zavarovalnica Triglav svojim zavarovancem svetuje naročilo za brezplačna SMS opozorila o nevarnosti toče prek storitve TOČA ALARM. To storijo tako, da na številko 3131 pošljejo SMS s ključno besedo TOCA in sledijo navodilom za prijavo. Tako bodo ves čas ažurno prejeli obvestila o tem, kje in kdaj se na območju Slovenije približuje ali obstaja nevarnost toče.

Avtor: Mirjana Ropoša

Kovačeva domačija v Nedelici

Obnovljene Kovačeve domačije ne doživljamo kot mrtev izprašen muzej, ampak kot drugi dom. Želijo si ga deliti s krajanji in z vsemi obiskovalci, ki jih zanima, kako so nekoč živeli v Prekmurskih slamnjačah in kako lahko preteklost povežemo s potrebami sodobnega počitniškega bivanja. Mnogim bo obisk obudil topel spomin na stare čase in na lastno mladost, mlajšim pa bo sporočilo o življenju njihovih babic in dedkov. Na Kovačevi domačiji človek začuti širino in mir Prekmurske ravnice. Pokrajina in gostoljubnost krajanov ga napajata z energijo in željo po druženju. Letos so že tradicionalno desetič pripravili dan odprtih vrat ob tem pa tudi kratek, a zanimiv kulturni program.

Kovačeva domačija odpira svoja vrata za ogled in občasná srečanja ob narodopisnih dogodkih (pastirski večeri ob ognju, ličkanje koruze, nastopi folklorno pevskih in glasbenih skupin, prikazi tradicionalnih obrti,...). Ob tem boste lahko okusili Prekmurske dobrote, na voljo pa vam bodo tudi pristni kmečki pridelki. Zelo ponosni so pa na prenovljeno slamnato streho. Za obnovo strehe so potrebovali kar nekaj časa in denarja, najbolj pomembni za izdelavo takšne strehe pa so vsekakor izkušeni krovci in tesarji. Z obnovo Kovačeve domačije jim je uspelo združiti etnografski in zgodovinski vpogled v njihovo preteklost. Cimprača (brunarica, ometana z glino in pokrita s slamo) je bila postavljena leta 1877 na temeljih starejše hiše. Ker je domačija brez ustreznega skrbnika propadala, jo je leta 1995 družina Štefana Kovača ml. odkupila od ostalih solastnikov in jo ob pomoči sorodnikov in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor leta 2000 obnovila. Spominska plošča na hiši in muzejski del v mali izi govorita o njihovem slavnem predniku in krajanu Štefanu Kovaču, narodnemu heroju, ter o težkih časih, ki se jim tudi tukajšnji ljudje niso mogli izogniti.

Avtor: Niko Karo

Podatki o izdajatelju časopisa „POMURSKI MESEČNIK“:

Društvo za prepričanja in informacij VÖTER, nevladna organizacija
Gregorčičeva ulica 6, 9000 Murska Sobota

Predsednica društva: Mirjana Ropoša
Odgovorna urednica: Renata Zadravec

telefon: 02/ 521 30 30

fax: 02/ 521 30 31

gsm: 051 38 77 77

davčna številka: 10688366

matična številka: 1394711

TRR odprt pri Raiffeisen Banka d.d., PE M. Sobota: 24900-9050115293

Društvo za prepričanja in informacij VÖTER
Gregorčičeva ulica 6, 9000 Murska Sobota

Izdajo spletnega časopisa „POMURSKI MESEČNIK“ sofinancira

k, u, l, t, u, r, a • • •
republika slovenija
ministrstvo za kulturo